

Studiebesök Stadshuset 2024-03-21

Samtliga foton är tagna av Peter Anderzen

Stockholms stadshus är beläget på den gamla eldkvarnstomten vid Hantverkargatan 1 på Kungsholmen i Stockholms innerstad. Stockholms stadsfullmäktige beslöt 1908 att låta uppföra ett kommunalhus med festvåning på tomten mot Mälaren, sedan ett tidigare förslag om ett nytt rådhus med rådhusrätt inte blivit av. Stadshuset ritades av arkitekten Ragnar Östberg.

Stockholms stadshus invigdes den 23 juni 1923. Här har beslut fattats, idéer formats och kärlek flödat i hundra år. Stadshuset är Stockholms demokratiska hjärta och det är en byggnad som används flitigt, både till vardag och fest.

I 1924 års penningvärde uppgick byggkostnaderna till strax över 18 200 000 kronor. Dessutom står det klart att Stadshuset inte hade kunnat slutföras om det inte hade varit för de donationsmedel som sköts till, vilket utgjorde 1 726 206 kronor.

Högst upp på stadshustornet sitter tre gyllene kronor. De är vända mot Kungliga slottet i Gamla stan där det gamla slottet Tre kronor stod tidigare, och som kallades så för att det hade tre gyllene kronor på högsta tornet. De andra, lägre tornspirorna på stadshuset är också inspirerade av det gamla slottet

Stockholms stadshus är säte för Stockholms kommuns förvaltning och ledning; det är här Stockholms kommunfullmäktige sammanträder och borgarråden arbetar.

Vi var 20 st Tunasolare som var på studiebesök i Stadshuset. När vi gick över bron mot Stadshuset öppnade det sig en liten glugg i molntäcket och vi fick se siluetterna mot Södermalm i all sin prakt.

Stadshusets tegel har ovanliga mått och specialbeställdes av arkitekten Ragnar Östberg. Tegelstenarna är något större än det vanligt förekommande murtegel vid tiden och påminde om äldre tiders murtegel. Det var Lina tegelbruk som år 1914 fick beställningen att tillverka både murtegel till stommen och fasadtegel. Fasadtegel var handslaget.

Vi fick börja med att lämna ifrån oss väskor som var större än en A4 så säkerheten var hög. Alla fick en liten rund lapp att fästa på kläderna och ingen fick avvika från gruppen.

Besöket började med att vi gick in i Blå Hallen (som inte är blå). Taket är i tyg och där kan man under stora fester projicera olika motiv - t ex en stjärnhimmel.

Blå hallen är känd som festsal för Nobelbanketten, och även statsbesök, studentbaler, jubileer och andra stora evenemang. Hallen är 50 meter lång, 30 meter bred och 22 meter hög, och har alltså en golvyta på 1 500 kvadratmeter.

Efter mycket information om både tegel, golv och pelare ”skred” vi sakta upp för trappan upp till Rådssalen där Stockholms kommunfullmäktige sammanträder var tredje måndag. Formgivaren Carl Malmsten ritade möblerna i Rådssalen omkring 1920.

Nästa anhalt i Stadshuset var Prinsens galleri, även kallad Stora Galleriet. Salen är uppkallad efter målarprinsen prins Eugen som utförde väggmålningarna. Salen används för Stockholms stads mottagningar. Prinsens galleri sträcker sig längs stadshusets södra långsida.

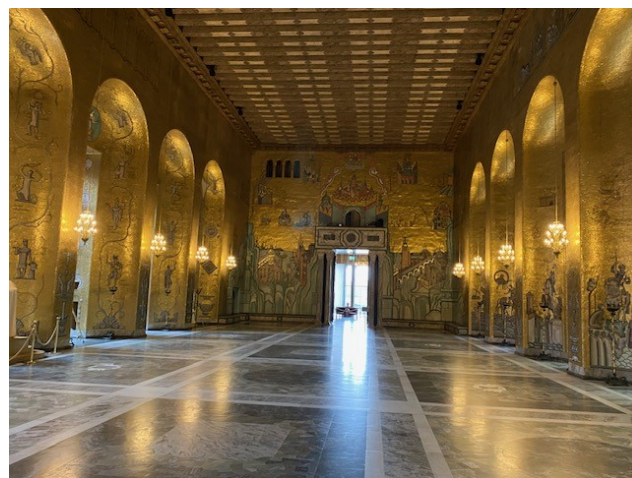
Elen i ljuskronorna har dragits om och prismorna och stommen har putsats. Arbetet utfördes av en gördelmakare, ett gammalt hantverksyrke specialiserat på ljuskronor. En gördel syftar på de ringar som en ljuskrona är uppbyggd av.

Prinsens galleri tillhör den del av Stadshuset som kallas för statvåningen, ämnad för representation. Bakom en rad av kolonner finns prins Eugens väggmålningar, föreställande Stockholm

med Riddarfjärden i förgrunden. Prins Eugen ville inte tävla med Stockholms skönhet och var noga med att betona att avbildningen var hans egen tolkning. Längst in i rummet finns även en byst av prinsen, blickandes ut över sitt konstverk.

Nästa rum var - Gyllene salen - där man under många år hade nobelmiddagarna. I våningen ovanför är köket så i början var det ganska lätt att få ned maten via de hissar som finns. När middagarna började serveras nere i Blå hallen blev det lite knivigare eftersom hissarna från köket inte gick dit ned.

I Gyllene salen är alla väggar täckta av mosaik, små glasbitar med ett tunt lager guld inuti. Konstnären Einar Forseth gjorde scener och porträtt av historiska personer och händelser med mosaiken. På en vägg sitter Mälardrottningen med Stadshuset i sitt knä. Hon symboliserar hela Stockholm.

Studiebesöket avslutades som sig bör med en kopp kaffe med tillbehör på Ragnars skafferi.

Stort tack till er alla som gjorde att studiebesöket blev så lyckat. Hoppas vi ses snart igen!

Annika Karlsson